

[Закон о високом школству: пречишћен текст, од 24. јуна 1965. године]

На основу члана 68. Закона о изменама и допунама Закона о високом школству ("Службени гласник СРС" број 15/65), Законодавно-правна комисија Скупштине Социјалистичке Републике Србије на својој седници од 24. јуна 1965. године, утврдила је ниже изложени пречишћени текст Закона о високом школству.

Пречишћени текст Закона о високом школству обухвата Закон о високом школству ("Службени гласник НРС" бр. 51/62), који је ступио на снагу 7. јануара 1963. године и Закона о изменама и допунама Закона о високом школству ("Службени гласник СРС" бр. 15/65), који је ступио на снагу 9. априла 1965. године.

РС број 152
У Београду, 24. јуна 1965. године

Скупштина Социјалистичке Републике Србије

Председник
Законодавно-правне комисије,
Срећко Милошевић, с.р.

З А К О Н
О ВИСОКОМ ШКОЛСТВУ
(пречишћен текст)

И. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом одређују се задаци, начела о организацији и рад високошколских установа и њихових заједница.

Члан 2.

Високошколске установе у смислу овог закона су: факултети, високе школе, академије уметности и више школе.

Факултети, високе школе и академије уметности су научне и највише наставне установе са задатком да спремају за поједине области привреде, друштвених служби односно уметности стручњаке са вишом, високом и највишом стручном спремом, да организују и спроводе научноистраживачки рад, старају се о подизању научних кадрова и уводе студенте у методе научног односно уметничког рада.

Више школе су наставне установе са задатком да спремају стручњаке са вишом спремом за поједине области привреде, друштвених служби односно уметности. Овим школама могу се поверавати и одређени научни задаци у областима за које спремају стручњаке.

Члан 3.

У извршавању задатака из претходног члана високошколске установе:

- спремају стручњаке увођењем студената у теоријска и практична знања и оспособљавају их за рад у одговарајућим областима;
- васпитавају студенте у духу општих циљева социјалистичке заједнице и старају се о њиховом свестраном развоју и у том циљу помажу њихове стручне, уметничке, спортске и друге друштвене активности;
- старају се о подизању наставног и научног подмлатка;
- самостално или у сарадњи са државним органима, установама, привредним и другим организацијама организују и спроводе стручно усавршавање постојећих кадрова;
- помажу привредни, културни и друштвени развој земље и у том циљу сарађују са одговарајућим установама, привредним и другим организацијама у земљи;
- сарађују у циљу развијања науке и наставе са научним и наставним установама у земљи и иностранству, као и са организацијама наставника и студената, уметничким и стручним удружењима, привредним и другим организацијама и са државним органима.

Члан 4.

У високошколским установама зајемчена је слобода наставног и научног рада.

Настава и испити су јавни.

Члан 5.

Сваки грађанин има право да се под једнаким условима упише у високошколске установе и да у њима стиче стручно образовање и одговарајуће стручне називе, академске и научне степене.

Страни држављани имају прво да се под једнаким условима као и југословенски држављани уписују у високошколске установе и да у њима стичу стручно образовање и одговарајуће стручне називе, академске и научне степене.

Нострификација и еквиваленција школских сведочанстава стечених у иностранству регулишу се посебним савезним законом.

Члан 6.

Заједнице високошколских установа су универзитети и уметничке академије.

Универзитет је заједница факултета и високих школа, а уметничка академија је заједница академија уметности.

Факултети, високе школе и академије обавезно су у саставу одговарајуће заједнице, ако законом није другачије одређено.

Законом и статутом универзитета и уметничке академије могу се више школе укључити у састав универзитета односно уметничке академије.

Права и дужности који су овим законом стављени у делокруг универзитетског савета односно савета уметничке академије, у односу на више школе које нису укључене у састав универзитета односно уметничке академије врши савет више школе.

Члан 7.

Универзитети и уметничке академије старају се о унапређивању и усклађивању наставног и научног рада високошколских установа у свом саставу и врше послове од заједничког интереса за те установе.

Члан 8.

Високошколске установе су самосталне и самоуправне радне организације чија је делатност од посебног друштвеног интереса.

Наставници организују и руководе наставно-васпитним и научним радом установе и одговорни су за постизање образовно-васпитних и научних циљева.

Члан 9.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије су правна лица.

Члан 10.

Финансирање високошколских установа, универзитета и уметничких академија уређује се посебним прописима.

Наставници и други радни људи у високошколским установама односно на универзитетима и уметничким академијама остварују своје личне дохотке по начелу расподеле према раду.

Члан 11.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије имају своје статуте.

Статут високошколске установе садржи одредбе о организацији, раду, наставном плану и правилима студија, о правима, дужностима и одговорности органа управљања, наставника и других радних људи, као и начину остваривања тих права и дужности, о положају радних јединица, правима и дужностима радних људи и њиховом управљању, о питањима о којима непосредно одлучују чланови радне заједнице високошколске установе и о начину одлучивања, односима према њеним јединицама, о администрацији и о другим питањима важним за живот и рад установе.

Статут универзитета и уметничке академије садржи одредбе о организацији, раду, правима, дужностима и одговорности органа управљања и радних људи универзитета односно уметничке академије, заједничке одредбе о правима студија, о јединицама универзитета односно уметничке академије, о администрацији и о другим питањима од заједничког интереса за удружене високошколске установе.

Статут високошколске установе, универзитета и уметничке академије потврђује Скупштина Социјалистичке Републике Србије.

Члан 12.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије могу се удруживати у самостална друштвена тела ради претресања питања од заједничког интереса и организовања сарадње на извршавању својих задатака.

Задаци, организација и начин рада ових заједница одређују се статутом заједнице, који доноси скупштина заједнице.

Члан 13.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије врше своја права и дужности у складу и сагласности са Уставом, законима и другим прописима и својим статутом.

Члан 14.

Државни органи врше према високошколским установама, универзитетима и уметничким академијама права одређена законом.

Републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања врши надзор над законитошћу рада високошколских установа, универзитета и уметничких академија.

У вршењу права надзора над законитошћу рада орган из претходног става има право да до одлуке Уставног суда обустави извршење акта високошколске установе, универзитета односно уметничке академије који је супротан Уставу, закону или статуту високошколске установе, универзитета, односно уметничке академије.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије дужни су да органима надзора и другим државним органима ставе на располагање податке и друге материјале који су им потребни за вршење права и дужности утврђених законом.

II. ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА, УНИВЕРЗИТЕТА И УМЕТНИЧКИХ АКАДЕМИЈА

Члан 15.

Високошколска установа, универзитет и уметничка академија оснивају се законом.

Високошколску установу може основати и аутономна покрајина, срез, општина, универзитет, односно уметничка академија, привредна и друга организација ако постоји потреба за образовањем одређене врсте високошколских кадрова и ако обезбеде наставне и научне кадрове, просторије, опрему и финансијска средства. У оквиру ових услова Републичко извршно веће прописале потребне нормативе.

Републички односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања утврђује да ли су испуњени прописани услови из претходног става.

Аутономна покрајина, срез и општина оснивају високошколску установу одлуком. Остале организације из претходног става овог члана оснивају високошколску установу актом свог највишег органа управљања.

Акт о оснивању високошколске установе садржи одредбе о задацима, седишту, трајању студија и стручној спреми коју ће давати установа, као и одредбе у вези са припремом почетка рада установе.

Високошколску установу могу основати заједнички два или више оснивача. Суоснивачи уговором уређују међусобне односе у погледу вршења права и дужности оснивача према установи коју су заједнички основали, а за финансијске обавезе одговарају солидарно.

Члан 16.

Припреме за почетак рада новоосноване високошколске установе врши матична комисија, коју образује савет универзитета односно уметничке академије у чији састав улази установа, а за више школе оснивач, уколико није у саставу универзитета.

Матична комисија врши избор наставника и сарадника високошколске установе, уписује студенте, поставља секретара установе и обавља друге послове из делокруга савета и већа установе.

Матична комисија има најмање пет чланова који се именују из реда наставника сродних високошколских установа.

Матична комисија престаје са радом по избору и потврди најмање три стална наставника установе.

У погледу услова и поступка избора наставника и сарадника и постављања секретара високошколске установе у свему се примењују одговарајуће одредбе овог закона.

Члан 17.

Високошколска установа се може укинути:

- ако не испуњава услове из члана 15. овог закона;
- ако не испуњава задатке ради којих је основана;
- ако се утврди да је престала потреба за кадровима профила и степена стручне спреме који се образују у установи.

Високошколска установа укида се једнаким актом каквим је основана.

Оснивач из члана 15. става 2. овог закона, који намерава да укине високошколску установу коју је основао дужан је да о томе обавести Републичко извршно веће најмање годину дана пре доношења акта о укидању.

Члан 18.

Републичко извршно веће може решењем обуставити рад високошколске установе ако установа престане да испуњава битне услове прописане за њено оснивање и рад.

Пре доношења решења о обустави рада Републичко извршно веће може одредити оснивачу односно установи рок за отклањање утврђених недостатака.

Члан 19.

Високошколска установа не може престати са радом пре свршетка школске године у којој је донет акт о укидању односно обустави рада установе.

Оснивач укинуте високошколске установе настојаће да студентима омогући завршавање започетог степена студија у установи или на други начин. Исто тако при одлучивању о обустави рада високошколске установе по одредби члана 18. овог закона настојаће се да се студентима омогући наставак започетих студија у другој истородној или сродној установи.

III. УПРАВЉАЊЕ ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА, УНИВЕРЗИТЕТИМА И УМЕТНИЧКИМ АКАДЕМИЈАМА

1. Управљање високошколским установама

Члан 20.

Радни људи управљају високошколском установом непосредно и преко органа управљања одређених овим законом и статутом.

Чланови радне заједнице дела установе који у радном процесу представља целину (радна јединица) непосредно остварују самоуправљање у радној јединици.

У радној јединици са већим бројем чланова могу се одређене функције управљања поверити савету односно одговарајућем органу и другим органима управљања радне јединице.

Статутом установе одређује се које јединице чине радне јединице установе.

Студенти преко својих представника учествују у управљању високошколском установом и у раду органа управљања сагласно статуту установе, сем у одлучивању о питањима која су Уставом и овим законом дата у искључиву надлежност чланова радне заједнице.

У управљању одређеним пословима високошколске установе учествују и грађани које именује оснивач и представници заинтересованих радних и других организација (представници друштвене заједнице) у складу са одредбама овог закона и статута установе.

Члан 21.

Високошколском установом управљају: савет, веће и декан, односно директор високошколске установе.

Одређене послове у управљању високошколском установом врши скупштина установе, као и већа година, самосталних одсека и група и други органи управљања утврђени статутом високошколске установе.

а) Савет високошколске установе

Члан 22.

Савет високошколске установе сачињавају:

1. чланови које бира радна заједница високошколске установе из своје средине;
2. чланови које именује оснивач високошколске установе, односно Републичко извршно веће ако је Република оснивач високошколске установе из реда научних, стручних и других јавних радника;
3. чланови које као представнике делегирају заинтересоване друштвено-политичке заједнице, радне и друге организације;
4. најмање три члана које као представнике делегирају студенти из својих редова, и
5. декан, односно директор високошколске установе.

Статутом установе одређује се број чланова савета из тачке 1, 2. и 4. претходног става, начин избора представника студената, као и друштвено-политичке заједнице, радне и друге организације које делегирају свога представника за члана савета.

Члан 23.

Статутом високошколске установе чија радна заједница има мањи број чланова може се одредити да функцију савета установе врши радна заједница са представницима друштвене заједнице.

Члан 24.

Савет високошколске установе:

1. утврђује статут установе;
2. утврђује планове и програме развоја установе;
3. стара се о општем материјалном положају установе;

4. претреса питања сарадње са другим високошколским установама, органима, радним и другим организацијама;
5. стара се о условима живота и рада студената;
6. претреса питања кадровске политике и подизања научног, уметничког и наставног подмлатка;
7. расписује конкурсе и потврђује избор наставника и сарадника установе и научних радника њених јединица;
8. бира и разрешава чланове првостепеног дисциплинског суда и дисциплинског тужиоца за чланове радне заједнице високошколске установе;
9. бира и разрешава чланове првостепеног дисциплинског суда и дисциплинског тужиоца за студенте;
10. поставља и разрешава секретара установе и друге статутом одређене руководиоце јединица установе;
11. разматра питања наставног и научног рада и даје предлоге за њихово унапређивање;
12. врши и друге послове одређене законом и статутом.

Члан 25.

Председника савета бира савет високошколске установе из реда чланова које је изабрала радна заједница установе.

Председник сазива седнице савета, предлаже дневни ред седнице и руководи радом седнице.

Председник је дужан сазвати седницу савета ако то предложи декан, односно директор, трећина чланова савета или трећина чланова радне заједнице.

Одлуке савета потписују председник савета и декан односно директор.

Члан 26.

Наставник који није члан савета или већа има право да присуствује седници савета или већа и да излаже мишљења и ставља предлоге кад се на дневном реду савета или већа налазе питања његове струке или друга начелна питања наставе и научног рада која се непосредно односе на његову струку.

б) Веће високошколске установе

Члан 27.

Веће високошколске установе сачињавају наставници, сарадници и представници јединица установе.

Високошколска установа може статутом предвидети да се веће бира из реда наставника, сарадника и других радника установе.

У случају из претходног става декан, односно директор је члан већа по положају.

Број представника из претходних ставова и начин избора чланова већа одређује се, сагласно закону, статутом установе.

Члан 28.

Веће високошколске установе стара се о организацији и извођењу наставе, стручне праксе студената и научноистраживачког, односно уметничког рада и општем развоју установе и врши нарочито следеће послове:

1. доноси наставне програме у складу са наставним планом;
2. бира наставнике и сараднике високошколске установе и научне раднике њених јединица на начин одређен у члану 111. овог закона;
3. одлучује о позивању научних и стручних радника, односно уметника да држе предавања;
4. спроводи поступак за хабилитацију, за стицање степена доктора наука и академских степена магистра и специјалисте;
5. одлучује о позивању истакнутог научника, односно уметника и стручњака за редовног професора;
6. предлаже додељивање титуле почасног доктора наука;
7. врши друге послове који су законом и статутом стављени у његову надлежност.

У сагласности са зборовима јединице установе веће:

1. утврђује предлог статута установе;
2. доноси финансијски план и завршни рачун установе;
3. доноси акте о унутрашњој организацији рада установе;
4. доноси правилник о расподели дохотка установе и правилник о личним дохоцима;
5. доноси правилник о радним односима;

6. одлучује, сагласно закону и статуту, о коришћењу друштвених средстава којима установа управља.

Нацрт статута установе веће доставља јединицама установе на мишљење. Веће је дужно да размотри примедбе и предлоге јединица на нацрт статута и да о примедбама и предлозима јединица које није усвојило обавести савет установе.

Ако се при доношењу акта, односно одлука из тачке 2-6 става 2. овог члана не постигне сагласност између већа и зборова јединица, о спорном питању одлучује радна заједница установе референдумом.

Члан 29.

О припајању, спајању, подели установе и издвајању јединице из састава установе одлучују, на предлог већа, сви чланови радне заједнице установе референдумом.

Члан 30.

Веће високошколске установе може сагласно статуту образовати из своје средине извршни одбор ради припремања одлука о којима одлучује веће и извршавања закључака већа.

Састав, начин избора и ближи делокруг рада извршног одбора уређују се статутом установе.

Радам извршног одбора руководи декан, односно директор.

в) Декан – директор

Члан 31.

Декан факултета, високе школе и академије уметности бира се из реда професора ових установа, а директор више школе бира се из реда професора ове школе.

На факултетима, високим школама и академијама могу се бирати један или више продекана, а на вишим школама може се бирати заменик директора.

Декана и продекана, односно директора и његовог заменика бира збор радне заједнице установе на време од две године.

Поступак и начин њиховог избора одређује се статутом.

Члан 32.

Декан, односно директор представља високошколску установу, стара се о примени закона и статута, припрема седнице савета, припрема и сазива седнице већа и председава им, стара се о извршењу одлука савета и већа, врши наредбодавна права у вези са финансијским пословањем установе и располаже средствима установе у границама одређеним статутом, доноси решења о радним односима наставника и сарадника установе, потписује са ректором дипломе и врши и друге послове управљања установом одређене законом и статутом.

Декан, односно директор је одговоран за организовање наставног процеса и за дисциплину у раду установе.

Дипломе које издаје виша школа која није у саставу универзитета односно уметничке академије потписује директор више школе.

Члан 33.

Продекан односно заменик директора замењује декана односно директора у случају његове спречености.

Декан односно директор може поверити продекану односно заменику директора вршење одређених права и дужности из делокруга њиховог рада.

г) Већа година, одсека и група

Члан 34.

На свакој години наставе првог и другог степена може се образовати веће године, а у високошколским установама које имају самосталне одсеке или групе може се образовати за сваки одсек односно групу веће одсека односно веће групе.

Веће сачињавају наставници и сарадници који учествују у извођењу наставе на години, одсеку односно групи и представници студената које изаберу студенти те године, одсека односно групе.

Веће расправља и предлаже мере о питањима од заједничког интереса за извођење наставе на тој години, одсеку односно групи.

Председника већа бира веће из реда наставника.

Статутом високошколске установе одређује се број и начин избора представника студената у веће године, одсека односно групе и прописују се ближе одредбе о раду већа. Статутом се могу овластити већа да одлучују о одређеним питањима усаглашавања извођења наставе на години, одсеку односно групи.

д) Скупштина високошколске установе

Члан 35.

Веће високошколске установе сазива јавну скупштину установе најмање једном у току школске године.

Скупштину сачињавају наставници и други радни људи високошколске установе, сарадници њених јединица и студенти односно њихови представници.

Скупштина разматра извештај већа високошколске установе о стању у установи и о раду наставно-научног колектива установе, студената и њених јединица, а своје закључке доноси у виду препорука и резолуција.

Радам скупштине руководи председништво које бира скупштина.

Број и начин избора представника студената у скупштину, као и ближе одредбе о сазивању и раду скупштине пописује статут високошколске установе.

2. Управљање универзитетом и уметничком академијом

Члан 36.

Универзитетом и уметничком академијом управљају савет и ректор.

Одређене послове у управљању универзитетом и уметничком академијом врши универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије.

Члан 37.

Положај и самоуправљање радних људи секретаријата и других јединица универзитета односно уметничке академије регулишу се статутом и другим општим актима универзитета, односно уметничке академије сходно начелима о самоуправљању радних људи у државним органима односно удружењима.

а) Универзитетски савет и савет уметничке академије

Члан 38.

Универзитетски савет и савет уметничке академије сачињавају:

1. најмање по један представник високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије;

2. чланови које именује Републичко извршно веће, односно покрајинско извршно веће из реда научних, стручних и других јавних радника;

3. члан кога из реда својих одборника бира скупштина среза, односно града на чијој је територији седиште универзитета, односно уметничке академије;

4. најмање три представника студената;

5. ректор и проректори универзитета, односно уметничке академије;

6. најмање један представник радних људи запослених у јединицама универзитета односно уметничке академије.

Статутом универзитета, односно уметничке академије одређује се број чланова које именује Републичко, односно покрајинско извршно веће, број представника високошколских установа и начин њиховог избора, као и број чланова које бирају студенти и представници радних људи запослених у јединицама универзитета, односно уметничке академије и начин њиховог избора.

Статутом се може предвидети да одређене привредне и друге организације делегирају своје представнике у савет универзитета односно уметничке академије.

Члан 39.

Чланови универзитетског савета, односно савета уметничке академије бирају се, именују, односно делегирају на две године, с тим да се сваке године обнавља избор половине од укупног броја чланова савета.

Тело које бира, именује, односно делегира чланове савета може појединачне чланове разрешити, односно опозвати и пре истека времена из претходног става.

Ближе одредбе о избору, разрешењу, односно опозиву чланова савета утврђују се статутом универзитета, односно уметничке академије.

Члан 40.

Универзитетски савет и савет уметничке академије бира председника савета из реда својих чланова.

Председник сазива седнице савета и руководи радом на седницама.

Председник сазива седнице по својој иницијативи, на предлог ректора, једне трећине чланова савета или на предлог једне од високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије.

Одлуке савета потписују председник и ректор.

Члан 41.

Универзитетски савет и савет уметничке академије:

1. разматра питања од значаја за организацију и рад универзитета, односно уметничке академије, и даје препоруке за координацију наставне и научне, односно уметничке делатности високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије;
2. доноси статут универзитета, односно уметничке академије;
3. разматра статуте високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије и даје мишљење о њима,
4. утврђује план и програм развика универзитета, односно уметничке академије;
5. потврђује избор научних саветника, виших научних сарадника, научних сарадника, виших стручних сарадника, стручних сарадника, асистената и руководиоца јединица универзитета, односно уметничке академије;
6. поставља и разрешава генералног секретара универзитета, односно уметничке академије;
7. утврђује финансијски план и завршни рачун универзитета, односно уметничке академије;
8. разматра питања од значаја за научноистраживачки рад и планове научног односно уметничког рада високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије;
9. одлучује о оснивању јединице универзитета, односно уметничке академије;
10. бира и разрешава чланове вишег дисциплинског суда за чланове радних заједница високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије;
11. доноси прописе о дисциплинској одговорности студената, бира и разрешава чланове другостепеног дисциплинског суда за студенте високошколских установа у саставу универзитета, односно уметничке академије;
12. даје сагласност на статус, односно правила студентских удружења која делују у оквиру универзитета, односно уметничке академије;
13. расправља питања материјалног положаја и здравствене заштите студената и доноси закључке и препоруке;
14. доноси одлуке о додељивању титуле почасног доктора на предлог већа високошколске установе у саставу универзитета, односно уметничке академије;
15. врши друге послове одређене законом и статутом.

б) Ректор универзитета и ректор уметничке академије

Члан 42.

Ректора и проректора бира из реда професора универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије.

Ректор и проректор бирају се тајним гласањем.

Број проректора утврђује се статутом универзитета односно уметничке академије.

Члан 43.

Ректор представља универзитет односно уметничку академију, стара се о примени закона и статута, припрема седнице универзитетског савета и извршује његове одлуке, извршава као наредбодавац финансијски план универзитета односно уметничке академије, врши промоције на степен доктора наука и почасног доктора, потписује са деканом односно директором дипломе и врши послове у управљању универзитетом, односно уметничком академијом који нису стављени у делокруг савета универзитета односно уметничке академије.

Ректор универзитета односно уметничке академије бира се на две године.

Члан 44.

Проректор замењује ректора у случају његове спречености.

Ректор може поверити проректору вршење одређених права и дужности из делокруга свога рада.

в) Универзитетска скупштина односно скупштина уметничке академије

Члан 45.

Универзитетску скупштину односно скупштину уметничке академије сачињавају представници наставника и сарадника високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије, представници сарадника јединица универзитета и високошколских установа које се налазе у саставу универзитета односно уметничке академије, представници студената, представници радних заједница високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије и представници радних људи јединица универзитета односно уметничке академије.

Чланови универзитетског савета односно савета уметничке академије и савети високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије имају право да учествују у раду скупштине без права одлучивања.

Број представника наставника, сарадника, студената и радних људи и начин њиховог избора у скупштину одређује се статутом.

Члан 46.

Скупштина се састаје редовно једном годишње ради претреса извештаја ректора универзитета односно уметничке академије о раду универзитета односно уметничке академије.

Скупштина се може сазвати и ради претресања општих питања наставног и научног рада или других питања од заједничког интереса за високошколске установе у саставу универзитета, односно уметничке академије.

Скупштину сазива ректор универзитета односно уметничке академије, а дужан је да је сазове ако то захтева веће једне високошколске установе или петина наставника високошколских установа у саставу универзитета односно уметничке академије.

Радом скупштине руководи председништво које бира скупштина.

Скупштина доноси своје закључке у виду препорука и резолуција.

Скупштина је јавна.

Ближе одредбе о сазивању и раду скупштине прописују се статутом универзитета односно уметничке академије.

3. Заједничке одредбе

Члан 47.

Руководилац одсека, група и других јединица високошколске установе, универзитета и уметничке академије бирају се, односно постављају на две године и могу бити поново бирани на исту функцију.

Ближе одредбе о избору, односно постављењу руководиоца из претходног става прописују се статутом високошколске установе, универзитета, односно уметничке академије.

Члан 48.

Савет високошколске установе, универзитетски савет, савет уметничке академије, већа одсека, година и група као и друга колегијална тела врше своја права и дужности само у седницама.

Тела из претходног става могу пуноважно решавати ако је седници присутно више од половине њихових чланова, а решавају већином гласова присутних чланова, уколико законом односно статутом није друкчије одређено.

Изузетно од одредбе претходног става, одлуке о избору и потврди избора наставника и сарадника високошколских установа, сарадника и руковођилаца јединица високошколске установе или универзитета односно уметничке академије доносе се већином гласова свих чланова односно тела који имају право да учествују у одлучивању о избору.

Савет и веће високошколске установе, универзитетски савет и савет уметничке академије могу оснивати одборе и комисије за проучавање питања из своје надлежности.

Ближе одредбе о образовању и раду одбора и комисија из претходног става утврђују се статутом високошколске установе, универзитета односно уметничке академије.

Члан 49.

Савет и веће високошколске установе и универзитетски савет, односно савет уметничке академије дужни су да на својим седницама разматрају предлоге које им о питањима из њихове надлежности упуте организације наставника и студената, државни органи ли заинтересоване установе, привредне и друге организације, и да обавесте предлагаче о свом ставу о поднетом предлогу.

Члан 50.

Наставни програми и други општи акти које доноси савет и веће високошколске установе и универзитетски савет, односно савет уметничке академије објављују се у листу који служи за службена саопштења високошколских установа, универзитета, односно уметничке академије.

Одлуке којима се уређују права и дужности студената или других лица не могу се примењивати пре него што буду објављене на начин одређен у претходном ставу.

Члан 51.

Декан, директор, односно ректор ако нађу да је акт органа управљања високошколске установе, универзитета, односно уметничке академије супротан Уставу, закону, односно статуту упозориће на то орган управљања који је акт донео.

Ако надлежни орган управљања и после упозорења остане при свом акту, декан, директор односно ректор је дужан да у року од три дана предложи органу који врши надзор над законитошћу рада установа да таква акт обустави од извршења.

До доношења акта органа из претходног става, декан, директор, односно ректор није дужан извршити акт за који је предложио обуставу од извршења.

Члан 52.

Одредбе чланова 14. став 3. и 51. овог закона односе се на опште акте органа управљања високошколских установа, универзитета и уметничке академије.

На појединачне акте органа управљања универзитета односно уметничке академије, као и на акте донете у управном поступку и акте за које је надлежан суд, примењују се одговарајући прописи.

Члан 53.

Савет и веће високошколске установе, универзитетски савет, односно савет уметничке академије и други колегијални органи управљања високошколском установом и јединицама високошколске установе, универзитета, односно уметничке академије решавају у управном поступку само о оним стварима које су им изричито законом стављене у надлежност. У свим осталим управним стварима првостепено решење доноси декан, директор, односно ректор или одговарајући руководилац јединице високошколске установе, универзитета, односно уметничке академије.

По жалбама против решења декана, односно директора и одговарајућег руководиоца јединице високошколске установе, решава веће високошколске установе.

По жалбама против решења ректора, односно руководиоца јединице универзитета, односно уметничке академије решава универзитетски савет, односно савет уметничке академије.

Другостепено решење и решење савета високошколске установе, универзитетског савета и савета уметничке академије коначно је у управном поступку ако законом није другачије одређено.

Члан 54.

За обављање управно-извршних, административних и техничких послова високошколска установа, универзитет и уметничка академија има свој секретаријат.

Радам секретаријата високошколске установе руководи секретар установе, а радом секретаријата универзитета и уметничке академије руководи генерални секретар.

Секретар односно генерални секретар доноси решења из области радних односа радника секретаријата и одлучује о заснивању и престанку радног односа радника секретаријата на које га овласти статут или други општи акт високошколске установе, универзитета односно уметничке академије, извршава као помоћни наредбодавац финансијски план високошколске установе, универзитета односно уметничке академије, извршава као помоћни наредбодавац финансијски план високошколске установе односно универзитета у границама које одреди декан, односно директор и ректор, и врши друге послове које одреди статут високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Секретара поставља и разрешава савет високошколске установе, а генералног секретара поставља и разрешава универзитетски савет односно савет уметничке академије. Постављење се врши на основу конкурса.

За секретара и генералног секретара може бити постављено лице које има високу стручну спрему и искуство у управним пословима, а за секретара више школе може бити постављено и лице које има вишу стручну спрему.

IV. НАСТАВА

1. Степени наставе

Члан 55.

Редовна настава на факултетима, високим школама и академијама уметности може обухватити три самостална и узајамно повезана степена.

Степени наставе и њихово трајање утврђују се статутом факултета, високе школе и академије уметности.

Члан 56.

Настава првог степена траје две године.

Настава другог степена траје две или три године, а ако је организована као јединствена целина заједно са првим степеном траје четири године, а на одређеним факултетима, високим школама и академијама уметности може трајати три, односно пет година.

Настава трећег степена траје најмање годину дана и организује се увек као самостална целина.

Члан 57.

Настава првог степена спрема стручњаке са вишом спремом, дајући им потпуно образовање за вршење одређених послова у области привреде и другим друштвеним делатностима.

Настава другог степена спрема стручњаке са високом спремом.

Настава трећег степена спрема највише стручне кадрове, уводећи их у продубљена теоријска знања или у специјална стручна и научна подручја, као и у самосталан научни рад.

Наставу трећег степена могу организовати факултети, високе школе и академије уметности који имају одговарајуће научно-наставне кадрове, опрему и средства.

Универзитетски савет односно савет уметничке академије утврђује постојање услова из претходног става.

Члан 58.

Настава у високошколским установама изводи се по наставном плану и програму.

Наставним планом утврђују се обавезни наставни предмети и временски распоред извођења наставе за сваки предмет.

Наставним програмом утврђује се садржај и обим сваког обавезног наставног предмета.

Наставни план за наставу првог и другог степена утврђује се статутом високошколске установе.

2. Организација и извођење наставе

Члан 59.

У високошколској установи може се у оквиру редовне наставе уводити и настава из необавезних предмета.

Одлуку о увођењу необавезних предмета у наставни план и програм за те предмете доноси веће установе.

Члан 60.

Наставни планови и програми утврђују се у складу са потребама друштвене заједнице и са достигнућима савремене науке односно уметности и друштвене праксе.

Нацрт наставног плана и програма доставља се на мишљење оснивачу установе, као и државним органима, установама, привредним и другим организацијама које су заинтересоване за образовање кадрова које спрема високошколска установа.

Веће високошколске установе дужно је да размотри све примедбе и предлоге примљене од органа односно установа из претходног става.

Члан 61.

Настава се изводи предавањима, вежбама, семинарским радом, практичним радом и другим облицима утврђеним статутом.

На свим степенима настава се изводи према савременим наставно-педагошким методама, а извођење се усклађује са потребама одговарајућих друштвених делатности и повезује са производним и практичним радом заснованим на савременим достигнућима науке и технике, односно уметности.

Ако природа студија захтева, практичан рад студената организује се у одговарајућим државним органима, установама, привредним и другим организацијама.

Настава се увек организује тако да обезбеди активно учешће студената у њеном извођењу.

Начин вршења ваншколске стручне праксе и услови пријема студената на стручну праксу регулишу се уговором између високошколске установе и органа и организација из става 3. овог члана.

Републичко извршно веће може прописати услове под којима су државни органи, установе, привредне и друге организације дужни да примају студенте на стручну праксу.

Члан 62.

У високошколским установама организује се, у обиму и на начин одређен статутом високошколске установе, посебна настава за ванредне студенте и други облици рада који омогућавају ванредним студентима лакше и темељније савлађивање наставног градива.

Високошколска установа и заинтересовани државни органи, установе, привредне и друге организације могу самостално или заједнички оснивати центре за ванредно студирање. Међусобни односи високошколске установе и оснивача односно суоснивача центра уређују се уговором.

У центру се могу организовати и спроводити предавања, семинари, колоквијуми, испити и други облици рада са ванредним студентима.

По одлуци већа високошколске установе наставу у центру могу изводити и лица која нису наставници установе ако испуњавају услове прописане за које од звања наставника.

Организација и начин рада центра уређују се правилима центра, која доноси савет на предлог већа високошколске установе.

Члан 63.

Високошколске установе организују самостално или у сарадњи са државним органима, установама, привредним и другим организацијама сталне или повремене течајеве и друге облике наставе за усавршавање стручњака из праксе и других грађана, и њиховог упознавања са новим методама рада и проблемима струке.

Одлуку о организацији наставе из претходног става доноси веће.

Ако се настава организује у сарадњи са организацијама из става 1. овог члана, наставни план и програм течаја, услови за похађање течаја, начин финансирања и други међусобни односи високошколске установе и односних организација уређују се уговором.

Члан 64.

Настава се изводи у току школске године.

Школска година почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра наредне године.

Школска година има два семестра: зимски и летњи.

Зимски семестар траје од 1. октобра до 15. јануара наредне године, а летњи семестар од 16. фебруара до 30. јуна.

Члан 65.

Ради организовања наставе, високошколске установе оснивају катедре, семинаре, кабинете и друге наставно-организационе јединице.

Наставно-организационе јединице из претходног става оснивају се статутом, или одлуком већа на основу овлашћења из статута.

Члан 66.

Високошколске установе могу имати у свом саставу одсеке и групе.

Поједини одсеци могу бити самостални.

Високошколске установе могу оснивати и одељења ван свога седишта.

Делокруг и организација одсека, група и одељења одређују се статутом високошколске установе.

Члан 67.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије могу у складу са својим задацима оснивати као јединице: заводе, институте, библиотеке, лабораторије, огледна добра и друге наставне, научне, наставно-научне и наставно-уметничке јединице.

Оснивање и положај јединица из претходног става утврђују се статутом или статутарном одлуком високошколске установе, универзитета односно уметничке академије.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије могу у складу са својим задацима оснивати: заводе, институте, библиотеке, лабораторије, клинике, огледна добра и друге наставне, научне, наставно-научне и наставно-уметничке установе.

Високошколске установе, универзитети и уметничке академије могу оснивати установе из претходног става и у заједници са другим организацијама и органима. Међусобни односи суоснивача регулишу се уговором.

Члан 68.

Високошколске установе могу се споразумети са привредним и другим организацијама, здравственим, научним и другим установама да за извођење наставе користе уређаје, просторије и друге објекте тих организација. Међусобни односи високошколске установе и организације чији се објекти користе уређују се уговором.

3. Испити и дипломе

Члан 69.

Студенти полажу испит из сваког обавезног предмета.

Испити могу бити усмени или писмени, или и усмени и писмени, или практични и усмени.

Испити се полажу пред наставником или пред комисијом састављеном од наставника, коју образује веће високошколске установе.

Студент који на трећем испиту из истог предмета не постигне прелазну оцену, сваки даљи испит из тог предмета полаже пред испитном комисијом.

У оквиру трећег степена наставе испити се полажу увек пред комисијом.

Статутом високошколске установе одређују се испитни рокови и начин полагања испита за сваки предмет, а за поједине предмете могу се установљавати колоквијуми и други облици проверавања стеченог знања.

Члан 70.

Оцена на испитима изражава се у целим бројевима од један до десет.

Најнижа прелазна оцена је шест.

Члан 71.

Изразито вредни и способни студенти могу завршити студије и у краћем времену него што траје редовна настава.

Ову могућност признаће веће високошколске установе студенту који је на време положио све испите, и на семинарима и вежбама показао способност да може завршити студије пре прописаних рокова.

Члан 72.

Лицима која својим претходним радом и способностима показују да владају знањем које се стиче студијама првог или другог степена на високошколској установи у толикој мери да им није потребно редовно или ванредно студирање, високошколска установа може одобрити посебан испитни режим за стицање дипломе првог или другог степена.

Ближи услови за примену ове одредбе одређују се статутима високошколских установа.

Члан 73.

Студенту првог и другог степена наставе који положи све прописане испите издаје се диплома у коју се уноси постигнути степен стручности, просечан резултат постигнут на испитима и стручни назив стечен завршавањем односног степена наставе.

Студенту трећег степена наставе, који покаже успех у току студија, положи све прописане испите и изради самостални рад који повољно оце-

ни комисија у којој учествују најмање два професора, издаје се диплома којом му се признаје право на академски степен магистра односно специјалисте одређене струке или научне дисциплине.

Садржина и облик дипломе прописују се статутом универзитета, односно уметничке академије, а за високошколску установу која није у саставу универзитета или уметничке академије статутом високошколске установе.

Члан 74.

Факултети, високе школе и академије уметности могу давати докторат наука. Академије уметности могу давати докторат наука из области теорије уметности.

Докторат наука могу стицати грађани са високом спремом, који имају објављене одговарајуће научне радове, или су се истакли својим високостручним радовима или научним односно уметничким резултатима у пракси, ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Грађани са академским степеном магистра стичу докторат наука под условом да су својим радовима показали способност за самосталан научни рад и ако успешно одбране повољно оцењену докторску дисертацију.

Докторска дисертација мора представљати самосталан прилог науци и јавно се брани пред комисијом професора, односно истакнутих научних радника.

Високошколске установе пружају кандидатима за докторат наука помоћ за припрему дисертације путем посебних курсева и другим облицима научног рада одређеним статутом установе.

Статутом високошколске установе одређује се поступак одбране докторске дисертације, а садржај и облик дипломе статутом универзитета односно уметничке академије.

V. НАУЧНИ РАД

Члан 75.

Ради унапређења наставе и науке и решавања питања од значаја за друштвени, културни и привредни развитак друштвене заједнице, факултети, високе школе, академије уметности, универзитети и уметничке академије организују научни рад, односно помажу и усклађују организовање овог рада, оснивају научне установе и обезбеђују услове за научни рад наставника, сарадника и наставно-научних колектива.

Научне установе се оснивају, организују и раде према посебним прописима.

Члан 76.

Вредним и способним студентима омогућиће се активно учешће у научном раду који се организује у високошколској и научној установи.

Члан 77.

Високошколске установе, универзитети, уметничке академије и научне установе које су они основали остварују научну сарадњу са сродним установама и појединим научним радницима у земљи и иностранству.

Члан 78.

Ближе одредбе о организацији и извођењу наставног рада у високошколској установи прописују се статутом установе.

VI. СТУДЕНТИ

1. Упис у високошколске установе

Члан 79.

Својство студента стиче се уписом на један од степена наставе високошколске установе.

Грађани који имају прописану школску спрему имају право да се упишу на одговарајући степен наставе у високошколској установи.

Статутом високошколске установе прописује се које су школе, односно образовне установе одговарајуће за упис на поједини степен наставе те установе.

Члан 80.

На први степен наставе у високошколској установи могу се уписати грађани који имају одговарајућу средњошколску спрему.

На први степен наставе у високошколској установи могу се уписати и грађани без одговарајуће школске спреме, ако имају одговарајућу радну праксу и искуство у трајању и под условима предвиђеним статутом, а покажу путем испита или на други погодан начин да владају основним знањем и да имају способност за успешно праћење наставе на високошколској установи. Веће високошколске

установе прописује садржај пријемног испита и начин утврђивања знања ових кандидата.

Одредба претходног става примењиваће се и у случају ако је у високошколској установи настава првог и другог степена организована као јединствена целина.

Члан 81.

На други степен наставе у високошколској установи могу се уписати грађани који су завршили први степен наставе у истој или одговарајућој високошколској установи.

Ако садржина, обим и облици наставе првог степена завршеног у другој високошколској установи не обухватају материју чије је познавање потребно за праћење наставе другог степена у високошколској установи у коју се кандидат уписује, веће високошколске установе може условити упис на други степен наставе претходним полагањем допунског испита.

Садржину и начин полагања допунског испита прописује веће високошколске установе у коју се кандидат уписује.

Члан 82.

На трећи степен наставе могу се уписати грађани који су завршили други степен наставе у одговарајућој високошколској установи.

Члан 83.

Статутом високошколске установе могу се за упис кандидата прописати и посебни услови који су од нарочитог значаја за студије у тој установи или за обављање послова у звањима за које установа спрема стручњаке.

Статутом академије уметности може се прописати да се на први степен наставе могу уписати и кандидати који немају прописану школску спрему ни одговарајућу радну праксу и искуство, ако на пријемном испиту докажу нарочиту обдареност за студије односне гране уметности и способност за праћење наставе.

Статутом уметничке академије може се прописати да се на други степен студија у одређеним академијама уметности могу уписати кандидати који испуњавају услов из члана 81. овог закона и показују нарочиту обдареност за студије односне гране уметности.

Члан 84.

Грађани се могу под једнаким условима утврђеним овим законом уписати на високошколске установе.

Савет високошколске установе може уз сагласност Републичког извршног већа одредити број студената који ће се уписати на поједине високошколске установе у складу са друштвеним потребама за кадровима одређене струке и средствима и условима којима високошколска установа располаже.

У случају из претходног става упис студената врши се на основу конкурса. Конкурсом се прописују услови за упис који обезбеђују пријем кандидата са најбољим успехом у претходном школовању, односно студијама, као и други услови од значаја за студирање на односној високошколској установи.

Савет високошколске установе одређује услове уписа и начин избора кандидата за упис.

Конкурс се објављује најкасније три месеца пре уписа.

Члан 85.

На високошколске установе уписују се и ванредни студенти.

Изузетно, статутом високошколске установе може се предвидети упис само редовних студената.

Као ванредни студент може се уписати грађанин у сталном радном односу, као и грађани који из објективних разлога није у радном односу, али из оправданих разлога не може пратити наставу као редован студент.

Члан 86.

Студент може истовремено бити уписан и у више високошколских установа.

Ради употпуњавања својих студија студент једне високошколске установе може уписати и полагати и поједине предмете и у другој високошколској установи.

Члан 87.

У току студија студенти могу прелазити из једне у другу високошколску установу ако испуњавају услове за упис на односни степен наставе у тој установи.

Приликом прелаза одређује се који се положени испити и друге извршене школске обавезе, и под којим условима признају студенту у високошколској установи у коју прелази.

Члан 88.

Редовни студенти могу се уписати у следећу годину ако су положили статутом прописане испите из предмета претходне године.

Ванредни студенти уписују се једанпут годишње и то почетком школске године.

Члан 89.

Не може се уписати у високошколску установу лице које је осуђено на казну строгог затвора или на казну затвора дужу од шест месеци док та казна траје, као и лице које је пресудом дисциплинског суда за студенте искључено са високошколске установе док та казна траје.

2. Права и дужности студената

Члан 90.

Студенти имају права и дужности да сагласно одредбама статута посећују предавања, вежбе и семинаре, да учествују у другим облицима наставног рада, као и да полажу испите.

Студенти су дужни да се придржавају прописа и правила високошколске установе и да чувају углед студента и своје школе.

Ванредни студенти имају иста права и дужности као и редовни студенти. Статутом високошколске установе одређују се олакшице које уживају ванредни студенти у погледу дужности посећивања предавања, рада на вежбама и у семинарима и извршавањима других обавеза, осим у погледу полагања испита и израде прописаних радова.

Члан 91.

Студенти учествују у управљању установама које се баве здравственим, социјалним и материјалним питањима студента, сагласно прописима о организацији и раду тих установа.

Члан 92.

Студенти могу оснивати стручна, културна и друга удружења у оквиру високошколске установе, универзитета и уметничке академије.

Правила ових удружења морају бити у сагласности са законом и статутом високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Члан 93.

Студенти имају право на здравствену и социјалну заштиту сагласно посебним прописима.

Стипендије и други облици материјалног помагања студената уређују се посебним прописима.

Оснивачи високошколских установа, друштвено-политичке заједнице, привредне и друге организације старају се о подизању студентских домова, установа за исхрану, одмаралишта, спортских објеката и других материјалних услова који олакшавају рад и живот студената.

3. Дисциплинска одговорност студената

Члан 94.

За повреду дисциплине студентима се могу изрећи следеће дисциплинске казне:

1. писмена опомена;
2. писмени укор;
3. забрана уписа наредних семестара у високошколску установу за време до једне године;
4. искључење из високошколске установе са забраном уписа у ту установу за време до две године;
5. искључење из високошколске установе са забраном уписа у сваку другу високошколску установу за време до пет година.

Казне из тач. 1. и 2. изриче декан односно директор високошколске установе.

Казне из тачке 3. 4. и 5. може изрећи само надлежан дисциплински суд.

Казне из тачке 4. и 5. могу се изрећи само за најтеже повреде дисциплине односно за поступке који показују да учинилац није достојан статуса студента.

Дисциплински поступак не може се покренути по истеку једне године од извршења дисциплинског прекршаја, а по истеку две године од извршења дисциплинског прекршаја не може се изрећи дисциплинска казна.

Ближе одредбе о дисциплинској одговорности студената прописују се статутом универзитета односно уметничке академије, а за студенте високошколских установа које нису у саставу универзитета односно уметничке академије – статутом високошколске установе.

Члан 95.

Савет високошколске установе може, по молби кажњеног студента или по својој иницијативи и по претходно прибављеном мишљењу првостепеног дисциплинског суда, изречену дисциплинску казну опростити или заменити блажом дисциплинском казном.

4. Престанак својства студента

Члан 96.

Својство студента престаје:

1. дипломирањем;
2. исписом из високошколске установе;
3. осудом на казну строгог затвора или казну затвора дужу од шест месеци;
4. осудом дисциплинског суда за студенте на казну искључења са високошколске установе.

Лице коме је статус студента престао по основу из тачке 3. и 4. става 1. може се по истеку судске односно дисциплинске казне поново уписати на високошколску установу под општим условима одређеним овим законом.

Члан 97.

Статус студента губи редовни студент који не положи у року од две године од уписа на први степен студија испите из свих предмета предвиђених наставним планом за прву годину студија.

Лице које је изгубило својство студента по основу из претходног става не може се поново уписати на исти степен наставе у исту високошколску установу као редован студент.

Одредбе става 1. овог члана неће се примењивати на студента који је био спречен у полагању испита болешћу дужег трајања.

VII. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Члан 98.

Наставници факултета, високих школа и академија уметности су: редовни професори, ванредни професори, виши предавачи, доценти и предавачи.

Наставници виших школа су: професори више школе и предавачи више школе.

Наставници изводе наставу, обављају испите, руководе наставним и научним радом у дисциплинама које предају, старају се о подизању наставног и научног кадра и учествују у остваривању других задатака установе.

Члан 99.

За редовног и ванредног професора може бити изабран кандидат који има докторат наука, за доцента – кандидат који има степен магистра односно специјалисте.

За редовног и ванредног професора и за доцента може бити изабран и кандидат који је завршио студије другог степена, а нема докторат наука односно степен магистра или специјалисте, ако буде хабилован на основу својих научних или стручних или уметничких радова, или на основу других остварења од значаја за науку односно уметност и праксу и истицања у успешном вођењу послова своје струке.

Хабилизацију врши комисија која подноси предлог за избор наставника.

Поступак хабилизације прописује се статутом универзитета односно уметничке академије, а за високошколске установе које нису у саставу универзитета односно уметничке академије – статутом установе.

Статутом високошколске установе може се предвидети да се хабиловане за поједина наставничка звања у тој установи може вршити и независно од конкурса за избор наставника.

Члан 100.

За редовног професора може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује и нарочито способност за самостални наставнички рад и има такве научне и високостручне односно уметничке објављене радове или друга призната

достигнућа, на основу којих врши одређен утицај на развијање научне мисли односно уметности и на усавршавање праксе.

За ванредног професора може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује и нарочиту способност за самосталан наставнички рад, а има бројније и значајније научне или стручне односно уметничке радове.

За вишег предавача може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, има бројније стручне односно уметничке радове, вишегодишње искуство у настави или у успешном вођењу послова своје струке и показује изразите способности и самосталност у извођењу наставе.

За доцента може бити изабран кандидат који, поред тога што испуњава услове из претходног члана, показује способност за самостални наставнички рад и влада проблемима своје научне односно уметничке дисциплине.

За предавача може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, а влада проблемима своје дисциплине и има посебно стечено искуство у пракси и способност за извођење наставе и рад са студентима.

Члан 101.

За редовног професора академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, висока уметничка остварења у одређеној грани уметности којима врши утицај на уметничко стварање, као и нарочито способност за наставнички рад.

За ванредног професора академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, значајнија уметничка остварења у одређеној грани уметности и нарочиту способност за наставнички рад.

За вишег предавача академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, значајнија уметничка остварења у одређеној грани уметности и нарочиту способност за наставнички рад.

За вишег предавача академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, солидно познавање гране уметности за коју се бира и способност за наставнички рад.

За доцента академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу школску спрему, способност за самостални наставнички рад и да успешно дела у грани уметности за коју се бира.

За предавача академије уметности за стручно-уметничке предмете може бити изабрано лице које има одговарајућу високу спрему, способност за извођење наставе, као и познавање гране уметности за коју се бира.

Члан 102.

За професора више школе може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и има бројније стручне односно уметничке радове, дуже искуство у настави, или у успешном вођењу послова своје струке а показује способност за самосталан наставнички рад.

За предавача више школе може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена, а влада проблемима своје дисциплине и има стечено искуство у пракси и способност за наставнички рад.

Члан 103.

Изузетно, изван услова одређених овим законом, може бити позван за редовног професора у високошколску установу редовни професор друге високошколске установе или истакнути научник или стручњак, чији научни односно стручни радови уживају опште признање.

Статутом високошколске установе могу се предвидети и други услови за избор наставника.

Члан 104.

Сарадници факултета, високих школа и академија уметности су: асистенти, стручни сарадници, виши стручни сарадници, лектори, наставници страних језика, научни сарадници, виши научни сарадници и научни саветници.

Сарадници виших школа су: асистенти, наставници страних језика који нису у звању професора више школе или предавача више школе, лектори, стручни сарадници и виши стручни сарадници. Ако виша школа има задатке у области научноистраживачког рада, може имати као сараднике и научне сараднике и више научне сараднике.

Асистенти помажу наставницима у извођењу наставе и по њиховим упутствима сарађују на извођењу вежби, семинара, колоквија и других облика наставе, и учествују у научном и стручном раду. Веће високо-

школске установе може одлучити да поједини асистенти који су поново изабрани у то звање обављају и испите из одређених предмета односно да буду чланови испитних комисија.

Лектори самостално изводе вежбе и друге помоћне облике наставе страних језика.

Наставници страних језика изводе на високошколским установама, које нису филолошке, наставу страних језика, обављају испите и врше друге задатке из своје струке које им установа повери.

Стручни и научни сарадници раде на остваривању стручних и научних задатака установе и на подизању стручног и научног кадра. Веће високошколске установе може, сагласно статуту установе, одредити да научни и стручни сарадници учествују у извођењу наставе у установи.

За обављање одређених послова у вези са извођењем наставе у високошколским установама могу, сагласно статуту установе, постојати и други сарадници (руководиоци вежби и практичних радова, лаборанти, библиотекари и др.).

Члан 105.

За асистента може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и који је за време или после завршених студија показао интерес и способност за научни и стручни односно уметнички рад и за извођење наставе.

За стручног и вишег стручног сарадника може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и има повољно оцењене стручне односно уметничке радове.

За вишег научног сарадника и научног саветника може бити изабран кандидат који има докторат наука, а за научног сарадника кандидат који има степен магистра. У звања научног сарадника и вишег научног сарадника могу бити бирана и лица која испуњавају услове за избор у наставничка звања са хабилитацијом.

За лектора може бити изабран кандидат који је завршио студије другог степена и способан је за самостално вођење помоћних облика наставе.

Наставници страних језика високошколских установа могу бити бирани у звање професора више школе, предавача више школе и професора средње школе ако испуњавају услове за избор у ова звања.

Статутом високошколске установе могу се предвидети и други услови за избор сарадника из претходних ставова овог члана.

Услови за избор осталих сарадника високошколске установе прописују се статутом установе.

Члан 106.

Избор наставника и сарадника високошколских установа и сарадника јединица високошколске установе или универзитета односно уметничке академије врши се путем конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије" а може се објавити и на други начин приступачан широј јавности.

Рок за подношење пријава по конкурс у не може бити краћи од месец дана или дужи од три месеца од дана објављивања конкурса у "Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије".

Члан 107.

Избор наставника врши се на основу реферата стручне комисије коју образује приликом расписивања конкурса веће високошколске установе.

Стручна комисија за избор наставника састоји се од три до пет чланова који се именују из реда наставника високошколске установе за коју се наставник бира или других високошколских или научних установа, или из реда истакнутих стручњака. Најмање два члана стручне комисије морају бити из научне односно уметничке гране за коју се бира наставник, а остали чланови комисије морају бити из сродних научних односно уметничких грана.

Чланови стручне комисије не могу бити у звању нижем од звања у које се наставник бира.

Стручна комисија подноси реферат о свим пријављеним кандидатима већу високошколске установе, у року који одреди веће. Реферат садржи биографске податке, преглед и оцену научног и стручног односно уметничког рада сваког пријављеног кандидата, оцену њихове моралне подобности и способности за наставнички позив и предлог за избор.

Биографски подаци и подаци о научном, стручном односно уметничком раду свих пријављених кандидата учиниће се приступачним јавности пре избора.

Ближе одредбе о спровођењу конкурса за избор наставника и сарадника високошколске установе и сарадника њених јединица прописују се статутом установе, а ближе одредбе о спровођењу конкурса за избор

сарадника јединица универзитета односно уметничке академије прописују се статутом универзитета односно уметничке академије.

Члан 108.

Ванредни професори, виши предавачи, доценти, предавачи, професори и предавачи више школе, научни сарадници, виши научни сарадници, виши стручни сарадници бирају се на пет година, а остали сарадници високошколске установе и јединица високошколске установе или универзитета односно уметничке академије бирају се на три године.

По истеку рока из претходног става за свако од наведених звања врши се поновни избор.

Лице за чије се место расписује поновни конкурс, има право да учествује у том конкурс.

Конкурс за поновни избор мора бити расписан шест месеци пре истека рока из става 1. овог члана, рачунајући од дана потврде претходног избора.

Ако лице за чије се место врши поновни избор не буде поново изабрано најдаље до краја школске године у току које је протекло време за које је бирано, престаје му служба на високошколској установи и разрешава се дужности крајем те школске године.

Члан 109.

На предлог већа високошколске установе или по сопственој иницијативи савет високошколске установе може у свако доба расписати конкурс за избор наставника или сарадника установе, ако утврди да то захтева интерес унапређења научног и наставног рада у одређеној струци или у научној дисциплини.

У конкурс може учествовати и лице које заузима место за које се конкурс расписује.

Члан 110.

У случају потребе могу се бирати хонорарни наставници и хонорарни сарадници високошколске установе и хонорарни сарадници јединица високошколске установе односно универзитета и уметничке академије.

Наставник друге високошколске установе и пензионисани наставник високошколске установе као и сарадник друге високошколске установе може бити, на основу образложеног предлога одговарајуће катедре, би-

ран без конкурса за хонорарног наставника односно хонорарног сарадника одговарајућег звања.

Хонорарни наставник не може бити биран за ректора, проректора, декана, продекана, директора, заменика директора, шефа катедре, старешину одсека односно групе, ни за руководиоца установе.

У свему осталом у погледу начина и услова избора, као и у погледу потврде избора хонорарних наставника и сарадника примењују се одредбе које се односе на избор осталих наставника и сарадника.

Члан 111.

Избор наставника и сарадника високошколске установе и научних радника њених јединица врше чланови већа – наставници и сарадници. Кад у веће улазе представници наставника и сарадника, у избору наставника и сарадника учествују сви наставници и сарадници установе и њених јединица.

У избору у звање редовног професора и научног саветника учествују наставници и сарадници који имају ова звања, као и наставници и сарадници у звању ванредног професора, вишег научног сарадника и вишег предавача.

У избору у звање ванредног професора, вишег научног сарадника, вишег предавача, доцента, научног сарадника и предавача учествују наставници и сарадници који имају једно од ових звања, као и редовни професори и научни саветници.

У избору наставника и сарадника више школе учествују сви наставници и сарадници.

Члан 112.

Редовном и ванредном професору престаје редовна служба на крају школске године у којој наврши 70 година живота.

Одлуком савета високошколске установе може редовном и ванредном професору престати служба и пре навршене 70 године живота ако за то постоји потреба и ако има услова за старосну пензију по општим прописима, или ако је професор поднео захтев за пензионисање.

Одлуком савета високошколске установе, а на предлог већа високошколске установе, наставнику може престати служба и пре истека времена на које је биран ако се установи да није у могућности да обавља своју дужност или да је морално неподобан за наставнички позив.

Против решења из претходног става наставник има право жалбе органу који врши надзор над законитошћу рада високошколске установе.

Члан 113.

Наставницима и сарадницима може се као дисциплинска казна изрећи писмена опомена и писмени укор.

Председник и чланови дисциплинских судова именују се односно делегирају на време од две године.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 114.

У састав Универзитета у Београду улазе: Архитектонски факултет у Београду; Ветеринарски факултет у Београду; Грађевински факултет у Београду; Економски факултет у Београду; Електротехнички факултет у Београду; Машински факултет у Београду; Медицински факултет у Београду; Медицински факултет у Нишу; Пољопривредни факултет у Београду; Правни факултет у Београду; Правно-економски факултет у Нишу; Правно-економски факултет у Приштини; Природно-математички факултет у Београду; Рударско-геолошки факултет у Београду; Рударско-металуршки факултет у Бору; Саобраћајни факултет у Београду; Стоматолошки факултет у Београду; Технички факултет у Нишу; Технолошки факултет у Београду; Фармацеутски факултет у Београду; Филозофски факултет у Приштини; Филозофско-историјски факултет у Београду; Филолошки факултет у Београду; Шумарски факултет у Београду; Висока школа за физичко васпитање у Београду.

У састав Универзитета у Новом Саду улазе: Економски факултет у Суботици; Пољопривредни факултет у Новом Саду, Правни факултет у Новом Саду; Машински факултет у Новом Саду; Медицински факултет у Новом Саду; Технолошки факултет у Новом Саду; Филозофски факултет у Новом Саду.

У састав Уметничке академије у Београду улазе следеће академије уметности: Музичка академија у Београду; Академија за ликовне уметности у Београду; Академија за примењене уметности у Београду; Академија за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

Члан 115.

Печат високошколских установа, универзитета и уметничких академија за издавање диплома о стручној спреми, академским и научним степенима садржи поред назива Републике, аутономне покрајине и седишта школе, односно универзитета и уметничке академије и ознаку грба Социјалистичке Републике Србије.

Члан 116.

До краја 1965. године докторат наука могу стећи по одредбама Закона о докторату наука ("Службени лист ФНРЈ" број 25/55), лица којима је тема за докторску дисертацију била прихваћена до 1. октобра 1964. године или су до тога рока положили усмени докторски испит.

Рокове за предају докторских дисертација, односно за полагање усменог докторског испита и одбрану повољно оцењене докторске дисертације у 1965. години одредиће факултети код којих је пријављено стицање доктората.

Члан 117.

Високошколске установе, универзитети односно уметничке академије усагласиће своју организацију и рад са одредбама овог закона а донеће статуте до краја 1965. године.

Постојеће високошколске установе дужне су да испуне услове из члана 15. овог закона најкасније до краја школске 1970/71. године.

Члан 118.

Високошколске установе дужне су да одлукама својих савета регулишу питања управљања у складу са овим законом у року од два месеца од његовог ступања на снагу.

Одлуке из претходног става не подлежу потврди.

Први избори органа управљања високошколских установа утврђених овим законом спровешће се до 30. јуна 1965. године.

Члан 119.

На дан 7. јануара 1963. године престали су да важе Закон о универзитетима ("Службени гласник НРС" бр. 13/56, 50/56, 46/58, 30/59 и 23/60), Закон о високим школама за физичко васпитање ("Службени гласник Н С" број 50/56), Закон о уметничкој академији ("Службени гласник НРС" број 28/57, 46/58 и 51/59) и Закон о вишим школама ("Службени гласник НРС" број 34/56, 52/59 и 27/58), као и други прописи који су противни одредбама овог закона.

[*Службени гласник СР Србије*, 21 (1965), 32, стр. 769-782]